

Školní vzdělávací program

pro Dům dětí a mládeže
Františkovy Lázně

1. Úvod, charakteristika zařízení

Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže a školní družiny Františkovy Lázně byl vytvořen na základě § 5 odst.2 561/2004 Sb. Školského zákona.

ŠVP pro DDM je pedagogický dokument, podle něhož se uskutečňuje zájmové vzdělávání a další činnosti v našem školském zařízení. Byl vytvořen především podle potřeb dětí, žáků a studentů a jejich zákonných zástupců a reálných možností zařízení.

ŠVP pro DDM usiluje o to, aby zájmové vzdělávání probíhalo na dostatečně kvalitní úrovni a v přiměřených podmínkách. Pojem zájmové vzdělávání v sobě zahrnuje činnosti výchovně vzdělávacího a zájmového charakteru, tematickou rekreační činnost, táborové aktivity, osvětové činnosti a poskytování informací, prevenci sociálně patologických jevů a vytváření nabídky spontánních činností.

ŠVP pro DDM stanovuje zejména konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělání. Dále stanoví popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v DDM uskutečňuje.

2. Identifikační údaje

Název: **Dům dětí a mládeže a školní družina Františkovy Lázně**

Status: **příspěvková organizace města Františkovy Lázně**

IČO: **47721880**

Sídlo: **Dlouhá 181/6, Františkovy Lázně, 351 01**

Účel činnosti: **Organizace je zřízena za účelem výchovy, vzdělávání a rekreační činnosti dětí a mládeže ve volném čase.**

Předmět činnosti: **Předmětem činnosti je organizování zájmového vzdělávání podle Zákona 561/2004 Sb. – Školský zákon Vyhlášky 74/2005 Sb. – Vyhláška o zájmovém vzdělávání**

Zřizovatel: **Město Františkovy Lázně**

Ředitelka zařízení: **Jarmila Štrbáková**

Telefon: **355335152, mobil: 724279500 WEB: www.ddmsdfl.cz**

E-mail: **reneta.dumdeti@tiscali.cz**

Datová schránka: **az3nqup**

3. Cíle a zásady vzdělávání

Cíl je základním a nezbytným předpokladem každého pedagogického působení. Cíl plní pro účastníky zájmového vzdělávání významnou funkci motivační a informační.

3.1 Rámcové cíle

- a) rozvoj osobnosti účastníka zájmového vzdělávání, jeho vybavení poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a smyslu pro celoživotní vzdělávání
- b) získávání znalostí a dovedností pro kvalitní naplňování svého volného času a ovlivňování zájmů a volného času svého okolí a tím předcházení patologickým jevům
- c) pochopení a uplatňování demokratických zásad právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého jedince
- f) poznávání kulturních hodnot a tradic národních i světových, utváření respektu k odlišným kulturám
- g) získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně

3.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence (KK) představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité při osobnostním rozvoji a vycházejí z obecně přijímaných hodnot společnosti.

KK jsou rozvíjeny, posilovány a budovány, vzájemně se prolínají.

- a) **Kompetence k učení** – ve všech oblastech zájmového vzdělávání účastník především chápe (na úrovni svých individuálních schopností) odpovědnost za své trávení volného času, zájmového vzdělávání a celoživotního učení
- b) **Kompetence občanská** – respektuje názory, postoje a hodnoty druhých lidí, zaujímá odmítavý postoj k útlaču a hrubému zacházení, chápe základních principů společenských norem, uvědomuje si vlastní práva a povinnosti
- c) **Kompetence sociální a personální** – upevňují si vědomí o vlastním chování vůči sobě i svému okolí, přijímá následky svého chování, chápe důležitost společenství
- d) **Kompetence k řešení problémů** – zabývá se řešením teoretických i praktických problémů, využívá a rozvíjí dosavadní zkušenosti
- e) **Kompetence komunikativní** – účastník dokáže zformulovat a vyjádřit své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu, umí diskutovat s druhými a vhodně argumentovat při obhajobě svého názoru
- f) **Kompetence pracovní a environmentální** - dodržuje vymezená pravidla, bezpečně a účinně používá materiály, nástroje, vybavení, přistupuje k činnostem aktivně a z hlediska ochrany vlastního zdraví s respektem k životnímu prostředí

3.3 Konkrétní cíle

Konkrétní cíle zájmového vzdělávání jsou vymezeny v pedagogické dokumentaci stanovené pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání:

- a) pravidelná činnost
- b) příležitostná činnost
- c) táborová činnost
- d) informační a osvětová činnost

U ostatních forem činností jsou konkrétní cíle stanoveny v projektu, plánu, záznamu či jiné dokumentaci.

3.4 Obecné a pedagogické zásady zájmového vzdělávání

Obecné zásady realizace zájmového vzdělávání:

- a) **Rovný přístup k zájmovému vzdělávání** každého zájemce a dalším nabízeným činnostem bez jakékoli diskriminace
- b) **Zohledňování vzdělávacích a rekreačních potřeb jednotlivce** s přihlédnutím na specifické potřeby jednotlivých věkových skupin účastníků
- c) **Vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita**
- d) **Svobodné šíření názorů** vyplývající z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli zájmového vzdělávání
- e) **Zdokonalování procesu zájmového vzdělávání** - realizace volnočasových a rekreačních aktivit na základě nejnovějších poznatků a uplatňování moderních pedagogických přístupů a metod
- f) **Hodnocení výsledků zájmového vzdělávání**
- g) **Dobrovolnost** - možnost každého účastnit se zájmového vzdělávání po dobu celého života

Pedagogické zásady realizace zájmového vzdělávání

- a) **Soustavnost a cílevědomost** – utváření dovedností, návyků a postojů
- b) **Posloupnost** – postup od jednoduchého ke složitějšímu
- c) **Aktivnost** – zapojení všech účastníků
- d) **Přiměřenost** – zohlednění věku, fyzické i mentální vyspělosti
- e) **Vyzdvihování kladných rysů osobnosti** – pochvala, uznání a ocenění zvyšují sebevědomí a motivují pro další činnost
- f) **Ovlivňování volného času** – citlivé vedení k rozumnému využití volného času
- g) **Seberealizace** – uplatnění specifických vloh u jednotlivců
- h) **Zajímavost a zájemnost** – zájmové činnosti musí být pestré a odpovídat zájmům účastníků, které se věkem mění
- i) **Citlivost a citovost** – vytváření kladných emočních zážitků při činnostech
- j) **Orientace na sociální kontakt** – soužití v kolektivu
- k) **Prožitkové prvky** – zařazování prožitkových činností, které umožní účastníkům získávat individuální a kolektivní zážitky
- l) **Kvalita a evaluace** – hodnocení úspěšnosti v dosahování stanovených cílů, schopnost prokazovat výsledky své činnosti a hospodárně využívat zdroje

4. Formy vzdělávání

Výchova a vzdělávání se v domě dětí a mládeže uskutečňuje v různých formách, které jsou dány § 2 vyhlášky 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Jsou to zejména tyto formy:

- příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost
- pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
- táborová činnost
- osvětová činnost, včetně prevence sociálně patologických jevů
- individuální práce, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů

4.1 Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost

Zájmová činnost v místě DDM i mimo něj

- besedy, přednášky, exkurze, kulturní a společenské akce
- jednodenní i krátkodobé akce, pobyty v přírodě, výlety, zájezdy atd.
- výstavy
- koncerty, divadelní a další kulturní programy
- společné akce rodičů s dětmi
- příměstské tábory

4.2 Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Pravidelná zájmová činnost je organizována zejména v zájmových útvarech a klubech. Jejími účastníky jsou zapsaní členové. Je realizována průběžně, zpravidla v pevně stanovených termínech v průběhu celého školního roku.

4.3 Táborová činnost

Příměstské tábory (táborová činnost se realizují především v době mimo vyučování především v době školních prázdnin a také o víkendu).

4.4 Osvětová činnost a prevence sociálně patologických jevů

Osvětová činnost včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby a vedení k prevenci sociálně patologických jevů

- odborné konzultace k problematice volnočasových aktivit
- pořádání odborných programů, besed

4.5 Individuální práce

- vyhledávání a podpora talentovaných dětí a mladých lidí
- organizace speciálních činností pro děti a mládež s vyhraněnými zájmy

4.6 Spontánní činnost

Spontánní činností se rozumí průběžná i jednorázová nabídka aktivit a činností, přístupná všem zájemcům, bez pevného řádu a za nepřímého pedagogického působení (naše zařízení v současné době neprovozuje spontánní činnost)

- návštěvy volně přístupných prostor (herny, hřiště, sportoviště)

5. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání je dána formou vzdělávání. Přesně vymezená délka je u forem, kde jsou účastníci do zájmového vzdělávání přijímáni na základě písemné přihlášky. Jedná se tedy o táborovou činnost a pravidelnou zájmovou činnost. U ostatních forem vzdělávání se nedá délka přesně vymežit, protože charakter činnosti umožňuje účastníkům, aby si sami zvolili délku činnosti, na které se účastní.

- a) táborová činnost – je zpravidla jednorázová akce a její délka je stanovena většinou v rozsahu jednoho až dvou týdnů. Může však být i jiná – podle charakteru tábora. Není tedy pevně stanovena pro všechny táborové činnosti. O délce jednotlivých táborů jsou účastníci i jejich zákonní zástupci informováni před zahájením tábora.
- b) pravidelná zájmová činnost – má charakter opakovaných schůzek účastníků činnosti. Jednotlivé celky zájmového vzdělávání jsou obdobné jako školní vyučovací hodiny. Trvají zpravidla 45-60 minut (ve výjimečných případech i déle). Zájmové útvary zahajují svoji činnost zpravidla během měsíce září a končí v červnu následujícího kalendářního roku. Účastníci se scházejí jednou až dvakrát týdně. Mohou se po dohodě scházet i o sobotách a nedělích. Zájmové útvary jsou zřizovány na jeden školní rok. V dalším roce mohou pokračovat ve své činnosti, ale členství účastníka se obnovuje na další rok písemnou přihláškou a účastnickým poplatkem. Doba, po kterou se může obnovovat členství v zájmovém útvaru, není omezena. Záleží na organizaci jednotlivých zájmových útvarů.

S délkou zájmového vzdělávání v příslušném kurzu jsou účastníci a jejich zákonní zástupci seznámeni před jeho zahájením. Konečnou délku vzdělávání v jednotlivých formách může upravit ředitel podle okolností tak, aby vyhovovala jak zájmům účastníků, tak i možnostem domu.

6. Obsah a časový plán

Obsah zájmového vzdělávání má velmi široké spektrum. Nabídka naší činnosti je velmi rozmanitá a zahrnuje **estetiku, společenské vědy, přírodní vědy, techniku, sport atd.** Konkrétní obsah vzdělávání se dynamicky mění v závislosti na kvalitě a schopnostech vedoucího zájmového útvaru, materiálních možnostech, věku a znalostech účastníků činnosti a dalších faktorech.

Obsahová náplň, a v návaznosti na to i časový plán vzdělávání, je podrobně rozpracována pro konkrétní formy činnosti a konkrétní zájmové útvary v plánech práce ZÚ. Je podmíněn společenskými funkcemi a cíli vzdělávání. Viz příloha ŠVP - celoroční plány jednotlivých ZÚ.

Vzdělávací oblasti, především oblast Člověk a jeho svět respektují aktuální situaci včetně změn ve společnosti. Pedagogičtí pracovníci mají možnost přizpůsobit množství a kvalitu sdělovaných informací momentální situaci a stavu účastníků. Pedagog volí aktuálně z jednotlivých oblastí zájmového vzdělávání.

Obsah zájmového vzdělávání:

- Člověk a jeho svět
 - Člověk a společnost
 - Člověk a příroda
 - Umění a kultura
 - Člověk a zdraví
 - Člověk a svět práce

Časový plán vzdělávání je rozvržen zpravidla do jednoho školního rok a jeho obsah je různý u jednotlivých forem činností. Je vytvořen v návaznosti na úroveň dosavadních znalostí, aktuální situaci a potřeb účastníků.

7. Podmínky přijímání účastníků

Činnost domu dětí a mládeže je určena pro děti, žáky a studenty, pedagogické pracovníky, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky.

O zařazení účastníka do činnosti domu dětí a mládeže, k táborové činnosti nebo pravidelné zájmové činnosti se rozhoduje na základě písemné přihlášky a tím se na něho vztahují veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání (dle platných právních předpisů) v našem zařízení. Přihláška je platným dokumentem DDM.

Přijímání účastníků může být limitováno stanovenými počty pro určenou formu činnosti s ohledem na prostorové možnosti zařízení, kde se zájmové vzdělávání uskutečňuje, bezpečnost a další okolnosti. Toto platí v pravidelné i v táborové činnosti. Podmínkou přijetí je rovněž zaplacení účastnického poplatku ve stanoveném termínu.

U některých forem činnosti může být stanovena vstupní podmínka, aby byl zajištěn stanovený obsah a úroveň zájmového vzdělávání (přijímaný účastník musí splňovat požadovaná kritéria – například fyzickou zdatnost, určitý věk, hudební sluch apod.)

8. Doklad o vzdělávání

Dům dětí a mládeže neposkytuje ze zákona doklad o vzdělávání. Ve specifických případech může vystavit doklad o absolvování kurzu nebo potvrzení o návštěvě zájmového útvaru na požádání účastníka činnosti. Zpravidla se vystavuje doklad o členství v některém zájmovém útvaru jako příloha k přihlášce ke studiu. Za tyto doklady se nepožaduje úplata a nemají charakter veřejné listiny.

9. Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Dle § 16 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů je žákem se speciálními vzdělávacími potřebami účastník se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním.

Žákem se SVP je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 Školského zákona. Podpůrná opatření realizuje školské zařízení. A podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí žáka a jeho jiným životním podmínkám.

Podpůrné opatření prvního stupně vytváří školské zařízení bez doporučení školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně stanovuje vždy jen školské poradenské zařízení (pedagogické-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum).

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Zdravotní postižení

mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus, vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotní znevýhodnění

zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociální znevýhodnění

rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy
nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova,
postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území ČR.

Podmínky vzdělávání jsou přizpůsobeny individuálně dle speciálních vzdělávacích potřeb účastníků po dohodě se zákonnými zástupci, ředitelem, vedoucím oddělení a vedoucím činnosti v souladu s doporučením školského poradenského zařízení (PPP, SPC) a praktického lékaře pro děti a dorost. Dále ve spolupráci se školskými zařízeními, Odborem sociální péče MÚ, Střediskem prevence kriminality MÚ, Ústavem sociální péče.

Vhodná forma vzdělávání je stanovena na základě individuálních potřeb účastníka s přihlédnutím na:

- a) zdravotní způsobilost
- b) charakter oboru vzdělávání
- c) materiální a organizační podmínky vzdělávání
- d) odborné a personální zabezpečení
- e) způsob a rozsah vzdělávání

10. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek zájmového vzdělávání

10.1 Materiální podmínky

Majetek a nemovitý majetek ve vlastnictví zřizovatele, který zřizovatel předal domu dětí a mládeže k hospodářskému využití a k zabezpečení činnosti organizace je uveden v inventárním seznamu, který je uložen v zařízení a u zřizovatele. Majetek je rozdělen na majetek ve vlastnictví zřizovatele a DDM a ŠD jej užívá na základě smlouvy o výpůjčce a majetek ve vlastnictví DDM a ŠD, který organizace nabyла darem, koupí atp.

Dům dětí a mládeže má k dispozici tyto prostory:

Prostory v budově Městské knihovny, Dlouhá 6

- suterén: keramická dílna, šatna
- 1. patro: herna (zapůjčená městskou knihovnou)
- 2. patro: šatnička, herna, výtvarná učebna, WC, sborovna, kancelář
- zahrada

K pravidelné a příležitostné činnosti využívá DDM na základě nájemních smluv *prostory základní školy Františkovy Lázně, ZŠ a MŠ Hazlov.*

Důležitým prvkem pro kvalitní realizaci činnosti DDM je materiální a technické zabezpečení podmínek. Proto je nezbytné pravidelně obnovovat vybavení a pomůcky tak, aby byla zachována vysoká úroveň a kvalita pedagogické činnosti.

10.2 Personální podmínky

V domě dětí a mládeže pracují pedagogičtí pracovníci (pedagogové volného času zpravidla na zkrácený úvazek) a dále jsou v DDM zaměstnáváni externí pracovníci pro zajištění pravidelné, příležitostné a táborové činnosti.

Ředitelka DDM je statutárním zástupcem organizace

- řídí činnost organizace, zabezpečuje v plném rozsahu veškeré záležitosti, týkající se činnosti organizace, zejména v oblasti provozní, ekonomické a personální
- plní úkoly vedoucí organizace a je oprávněna jednat jménem organizace
- provádí kontrolní činnost, zajišťuje BOZP atd.
- zastupuje organizaci navenek a plní povinnosti zaměstnavatele
- vykonává přímou výchovně vzdělávací práci
- kvalifikace: pedagogické vzdělání dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Pedagog volného času

- vykonává organizační a řídicí práci vůči externistům a dobrovolným pracovníkům
- přímou výchovnou vzdělávací práci ve stanoveném rozsahu
- minimální kvalifikace: středoškolské nejlépe v oblasti pedagogických věd

Ekonomka

- provozní pracovnice, zajišťuje ekonomické, účetní a mzdové úkoly zařízení a další práce s tím spojené a související
- kvalifikace: střední ekonomické vzdělání

Externí pracovníci

- jejich počet a kvalifikace se mění v každém školním roce podle plánovaného rozsahu pravidelné zájmové činnosti
- většina z nich pracuje v DDM dlouhodobě
- podílejí se na přípravě a realizaci příležitostné a táborové činnosti

10.3 Ekonomické podmínky

Dům dětí a mládeže je příspěvková organizace zřízená obcí. Má charakter neziskové organizace. Hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností, granty a s prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele a ze státního rozpočtu.

Příjmy jsou tvořeny zejména úplatou účastníků pravidelné, příležitostné a táborové zájmové činnosti. Dále je mohou tvořit sponzorské dary, další vlastní příjmy (doplňková činnost) a grantové příspěvky.

10.4 Podmínky BOZP

Za BOZP zodpovídá ředitelka DDM a ŠD. Všichni pracovníci jsou povinni při zájmovém vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech přihlížet k základním fyziologickým a psychologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý osobnostní vývoj.

Všichni pracovníci jsou povinni zúčastnit se pravidelného proškolení k problematice BOZP. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni seznámit všechny účastníky s vnitřním řádem a poučit je o bezpečnosti. Pokud to vyžaduje bezpečnost, je třeba toto školení v jednoduché formě opakovat podle potřeby.

Pedagogičtí pracovníci při své činnosti vyhodnocují možná rizika úrazů a včasným jednáním jim předcházejí. O zjištěných nedostacích BOZP jsou povinni neprodleně informovat ředitelku. Pokud není možné závadu odstranit a mohlo by dojít k ohrožení pracovníků nebo účastníků, jsou pracovníci povinni omezit, popřípadě ukončit činnost tak, aby bylo zabráněno jakémukoliv újmě přítomných osob.

Úraz účastníka zaznamená přítomný pracovník do knihy úrazů a neprodleně informuje ředitele. Spolu s ním se podílí na vypracování záznamu o úrazu a jeho odeslání stanoveným institucím.

V případě mimořádných událostí (požár atp.) postupuje pracovník podle příslušných vnitřních předpisů a v souladu s obecně platnými zákony – poskytnutí první pomoci atd.

Ředitelka DDM a ŠD zajišťuje provádění prověrek bezpečnosti jedenkrát za rok a s výsledky seznamuje ostatní pracovníky DDM.

Ředitelka zajišťuje provádění revizí a dalších úkonů stanovených zákonem pro zajištění bezpečnosti na pracovišti.

10.5 Evaluační systém

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu ve výchovně vzdělávacím procesu. Hodnocení vykonává pedagogický pracovník systematicky v průběhu celého školního roku. Účastníci jsou seznamováni s cíli aktivit, podílí se na jejich plánování, průběhu i následné evaluaci.

Součástí evaluačního systému je denní evaluace a autoevaluace. Pedagogičtí pracovníci se denně zamýšlejí nad smysluplnými cíli a jejich dosahováním.

Další evaluační činnost je zahrnuta v řídicí a kontrolní činnosti. Podle potřeby jsou svolávány pedagogické rady, které řeší aktuální nedostatky především v pedagogické práci DDM a krátké pravidelné porady.

Ve Františkových Lázních 18. 10. 2021

Štrbáková Jarmila
ředitelka DDM a ŠD